

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ СУСПІЛЬНИХ НАУК
Кафедра соціології та соціальної роботи

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Декан факультету суспільних наук
Остапець Ю.О./
«» 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІАЛЬНА РОБОТА З ОКРЕМИМИ КАТЕГОРІЯМИ КЛІЄНТІВ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	23 Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Освітня програма	Соціальна робота
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2021

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів» для здобувачів вищої освіти галузі знань 23 «Соціальна робота» спеціальності 231 «Соціальна робота» освітньої програми «Соціальна робота».

Розробник: Попович А.М., к. соц. н., доцент, доцент кафедри соціології та соціальної роботи.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри соціології та соціальної роботи,
протокол № 12 від « 01 » липня 2021 р.

Завідувач кафедри Шандор Ф.Ф.

Схвалено науково-методичною комісією факультету суспільних наук
протокол №8 від 01.07.2021 р.

Голова науково-методичної комісії Попадич О.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 150	3-й	3-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 82	5-й	6-й
	Лекції:	
	40	12
	Практичні (семінарські):	
	28	8
Вид підсумкового контролю: іспит	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: усна	Самостійна робота:	
	82	130

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів»: формування у здобувачів вищої освіти спеціальних теоретичних знань, умінь і цінностей, необхідних для забезпечення ефективної роботи з клієнтами.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

- знання і розуміння предметної області та розуміння професії, базових понять соціальної роботи (ЗК2);
- здатність у процесі навчання та при самостійній підготовці до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК5);
- здатність визначати, формулювати та професійно розв'язувати проблеми (ЗК6);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК9).

Фахові компетентності спеціальності (ФК):

- уміння застосувати на практиці базові та інструментальні цінності соціальної роботи, розуміння соціальних і психологічних наслідків своєї професійної діяльності (ФК1);
- бути здатним до координації зусиль різних організацій соціальної сфери щодо вирішення соціальних проблем і завдань в інтересах соціального захисту груп ризику (ФК3);
- володіння навичками аналізу соціального та фізичного середовища, інфраструктури забезпечення благополуччя різних груп населення (ФК4);

- володіння навичками диференціації соціальної роботи з клієнтами з врахуванням їх національно-культурного, вікового, гендерного і соціального статусу та індивідуально-психологічних характеристик (ФК12);
- організація і проведення заходів з профілактики соціальних проблем, які порушують нормальну життєдіяльність особи, сім'ї, групи, громади та суспільства в цілому (ФК13);
- здатність використовувати професійно профільовані знання в галузі соціології, психології, медицини, педагогіки, права, менеджменту та ін. наук для діагностики, прогнозування, проектування і моделювання соціальних процесів і явищ у контексті соціального захисту населення, з метою максимізації соціальних ресурсів у відповідності до потреб та інтересів користувачів соціальних послуг (ФК14).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни є опанування таких освітніх компонент (навчальних дисциплін) освітньої програми:

ОК1.2.9 Система соціальних закладів і служб

ОК1.2.10 Теорія соціальної роботи

ОК1.2.19 Вступ до спеціальності

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Очікувані результати опанування навчальної дисципліни повинні забезпечити досягнення програмних результатів навчання (ПРН) відповідно до освітньої програми:

Очікувані результати опанування навчальної дисципліни	Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Розуміти можливості застосування теоретико-практичних моделей, нормативно-правових засад та методів соціальної роботи з бездомними особами, безпритульними дітьми, людьми, які живуть з хронічними захворюваннями.	Розуміти наукові принципи, що лежать в основі соціальної діяльності, ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання зі спеціальності, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.	ПРН 3
Обґрунтовувати ефективність/неефективність різних форм і методів практичної соціальної роботи щодо конкретних категорій клієнтів.	Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.	ПРН 5
Вміти формулювати проблему, ставити мету і завдання у процесі роботи з СЖО конкретних категорій клієнтів.	Використовувати методи діагностики у процесі оцінювання проблем, потреб, специфічних особливостей та ресурсів клієнтів.	ПРН 13

Демонструвати розуміння суті соціальної роботи в міждисциплінарній команді.	Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад.	ПРН 18
Знати і вміти застосовувати різновиди і стратегії представництва інтересів, а також досвід його застосування з різними категоріями клієнтів.	Використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.	ПРН 19
Знати процедуру визначення індивідуальних потреб, розробки індивідуального плану, укладання договору під час надання соціальних послуг.	Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.	ПРН 20
Володіти базовими та інструментальними цінностями, принципами соціальної роботи з різними категоріями клієнтів.	Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.	ПРН 22

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- *поточний контроль* – здійснюється для всіх видів аудиторних занять під час їх проведення. Метою поточного контролю є визначення рівня досягнень дисциплінарних результатів навчання студента за певним розділом (темою) робочої програми дисципліни;
- *модульний (проміжний) контроль* має на меті оцінювання знань, умінь та практичних навичок студента, набутих під час засвоєння теоретичного і практичного матеріалу після вивчення логічно завершеної частини навчальної дисципліни;
- *підсумковий контроль* передбачає комплексне оцінювання рівня сформованості результатів навчання з дисципліни.

Форми поточного та підсумкового контролю

Форми поточного контролю: усне опитування; виступ; доповнення, загальна активність, письмовий експрес-контроль (10-15 хвилин); участь у груповій роботі з аналізу ситуацій; презентація ІНДЗ.

Знання, вміння та навички студентів оцінюються через визначення якості виконання конкретизованих завдань. Кількісна оцінка поточного контролю визначається як сума балів за окремі види навчальної роботи. Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за результатами поточного контролю протягом одного модуля – 50.

Форма модульного контролю: тестування. Підсумкова оцінка за кожний модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів).

Форма підсумкового семестрового контролю: іспит в усній формі в обсязі матеріалу, визначеного навчальною програмою.

**Критерії оцінювання результатів навчання
Розподіл балів, які отримують здобувачі за поточний та модульний контроль**

Поточне оцінювання, ІНДЗ, модульна контрольна робота								Сума	
Модуль 1				Модуль 2					
Теми 3-11	ІНДЗ	МКР	Сума 100	Теми 12-16	ІНДЗ	МКР	Сума 100	200:	2
40	10	50		40	10	50		=100	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Виступ на семінарському занятті (доповнення, активність)	5	30	6	30
Участь у груповій роботі з аналізу ситуацій	2	10	2	10
Презентація ІНДЗ	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

Критерії оцінювання окремих видів навчальної роботи

Виступ на семінарському занятті – 5 балів

Оцінюються:

– ступінь обізнаності та глибина розуміння винесених для обговорення тем;

– здатність аналізувати та робити висновки;

– критичність;

– опрацювання рекомендованих та самостійно підібраних джерел.

Доповнення на семінарському занятті – 3 бали

Оцінюються:

– вміння слухати попередні виступи і не повторювати сказане раніше;

– вміння узагальнювати;

– критичність;

– посилення на рекомендовані та самостійно підібрані джерела.

Загальна активність студента – 2 бали

Оцінюються:

–вагомість, логічність і коректність поставлених запитань, зауважень, коментарів, пропозицій і т. ін.;

–уважність, дисциплінованість;

–участь в дискусіях, розгляді ситуації.

Самостійна робота (ІНДЗ) – 10 балів

Оцінюються:

– здатність розпізнавати, відокремлювати інформацію, необхідну для вирішення навчальних завдань (усвідомлення, переробка навчальної інформації);

– здатність самостійно виконувати осмислену діяльність, спрямовану на вирішення типових завдань у відповідності з попередньо засвоєними зразками;

– здатність свідомо використовувати отриману інформацію в різних навчальних ситуаціях.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Виконання модульної контрольної роботи (МКР) передбачає надання відповідей на відкриті запитання. Кожен варіант містить по 10 запитань. Максимум балів за кожну відповідь – 5 балів (разом – 50 балів).

Підсумкова оцінка за модуль складається із суми балів за поточне оцінювання і результату модульної контрольної роботи (максимальна оцінка – 100 балів). Його результат є одночасно підсумковою модульною оцінкою.

Студент, який за результатами модульного контролю отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення іспиту покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів). У протилежному випадку він не допускається до іспиту.

Якщо підсумкова модульна оцінка становить не менше 60 балів, то за згодою студента вона може бути зарахована як підсумкова (семестрова) і виставлена у відомість обліку успішності та залікову книжку в день оголошення результатів. За бажання підвищити рейтинг студент складає іспит.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (іспиту)

Підсумковий контроль у формі іспиту проводиться за навчальним матеріалом, визначеним робочою навчальною програмою дисципліни у повному обсязі. Підсумкова кількість балів виставляється за 100-бальною шкалою та за національною шкалою.

Іспит проводиться в формі усного опитування. Критерієм оцінки відповідей служить рівень володіння студентом навчальним матеріалом. Екзаменаційний білет включає три запитання з різних тем, визначених робочою навчальною програмою дисципліни. Іспит вважається складеним за умови отримання не менше 60 балів.

Критерії оцінок:

«Відмінно» (90-100 балів) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;

- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;

- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;

- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;

- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;

- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

«Добре» (82-89 балів) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;

- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;

- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

«Добре» (74-81 бал) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;

- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;

- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

«Задовільно» (64-73 бали) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;

- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;

- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;

- допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

«Задовільно» (60-63 бали) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

«Незадовільно» (35-59 балів) – виставляється студенту, який: виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Підсумкова оцінка з дисципліни здійснюється згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Змістовий модуль 1. Соціальна робота з бездомними особами

Тема 1. Мета, завдання і зміст курсу «Соціальна робота з окремими категоріями клієнтів»

Об'єкт і предмет курсу. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів як складова частина теоретичної і практичної підготовки соціальних працівників.

Основний зміст курсу, форми і методи його реалізації. Зміст індивідуальної та самостійної роботи студентів. Методи оцінювання та розподіл балів, що присвоюються студентам.

Тема 2. Категорії населення, які потребують соціального захисту: загальна характеристика

Категорії населення, які потребують соціального захисту, у структурі сучасного українського суспільства. Підстави виокремлення названих груп населення (реальні і номінальні групи), їх соціальне становище. Суспільно-політичні умови, зміст соціальної політики держави як важливі фактори становища категорій населення, які потребують соціального захисту.

Кількісні характеристики окремих категорій населення, які потребують соціального захисту. Форми і методи соціального обслуговування вказаних категорій населення з врахуванням їх специфіки.

Загальне й особливе у формах, методах і принципах соціального захисту окремих категорій населення.

Тема 3. Теоретичні та нормативно-правові засади СР з бездомними особами

Зміст понять «бездомність», безпритульність, «бездомна особа», «безпритульна особа».

Структурна та психологічна теорії існування бездомності. Бездомність з точки зору концепції аномалій соціальної поведінки та розладів поведінки. Соціально-економічні передумови бездомності. Соціальний портрет бездомного в Україні.

Засади соціального захисту бездомних осіб згідно Закону України «Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей».

Тема 4. Соціальне патрулювання

Поняття та основні завдання здійснення соціального патрулювання. Організаційні та інформаційно-просвітницькі заходи, міждисциплінарна співпраця.

Здійснення соціального патрулювання. Правила організації: утворення групи (мобільної команди), її склад; підготовча робота (інструктаж); підготовка графіка, завдань і маршруту; робота на маршруті (встановлення контакту з особами, з'ясування ситуації бездомних осіб та їх проблемних питань, надання соціальних послуг).

Анкетування бездомних осіб.

Документування роботи групи на виїзді.

Тема 5. Структура закладів для бездомних осіб та особливості їх діяльності

Запобігання бездомності осіб із груп ризику. Діяльність центрів обліку бездомних осіб.

Система реінтеграції бездомних осіб. Структура закладів для бездомних осіб та особливості їх діяльності (будинки нічного перебування, центр реінтеграції бездомних осіб, соціальний готель, інші заклади, що надають послуги бездомним особам). Особливості центрів комплексного обслуговування бездомних осіб.

Соціальний захист бездомних осіб похилого віку та осіб з інвалідністю.

Тема 6. Зміст соціальних послуг для бездомних осіб

Надання притулку бездомним особам: організація, визначення індивідуальних потреб, поняття «індивідуальний план надання соціальної послуги», процедура складання індивідуального плану, укладення договору, зміст соціальної послуги (згідно Державного стандарту).

Зміст соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб (поняття, основні заходи згідно Державного стандарту).

Підтримане проживання бездомних осіб: поняття підтриманого проживання, визначення індивідуальних потреб, структура індивідуального плану, укладення договору, зміст соціальної послуги, основні заходи, що складають зміст соціальної послуги підтриманого проживання, зовнішнє та внутрішнє оцінювання якості зазначеної соціальної послуги, показники якості зазначеної соціальної послуги (згідно Державного стандарту).

Тема 7. Досвід соціальної роботи з бездомними особами в Україні

Сучасні тенденції соціальної роботи з бездомними особами в Україні: діяльність місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, об'єднань громадян, релігійних організацій, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності, фізичних осіб; реалізація регіональних та місцевих програм у сфері надання соціальних послуг для бездомних громадян; розширення переліку соціальних послуг.

Модель «Вісім кроків реінтеграції в суспільство» Центру соціальної адаптації жінок, які не мають визначеного місця проживання (Київ).

Соціальні послуги одеського благодійного фонду «Дорога додому», Львівського регіонального центру соціальної адаптації та притулку для самотніх людей, звільнених із ув'язнення.

Діяльність ЛМГО «Спільнота взаємодопомоги «Емаус-Оселя» (Львів).

Змістовий модуль 2. Соціальна робота з безпритульними дітьми

Тема 8. Теоретичні та нормативно-правові основи соціальної роботи з безпритульними дітьми

Тлумачення понять «безпритульні діти», «діти вулиці».

Причини виникнення і поширення безпритульності дітей. Специфіка основних груп «дітей вулиці». Наслідки дитячої безпритульності.

Нормативно-правові основи діяльності щодо попередження дитячої безпритульності. Запобігання безпритульності дітей-сиріт, дітей, позбавлених

батьківського піклування, та осіб з їх числа (ст. 11 ЗУ «Про соціальні послуги»).

Первинна, вторинна, третинна профілактика дитячої безпритульності. Основні методи профілактики: соціальна реклама, лекція, відеолекторій, бесіда, тренінг, форум-театр, «жива бібліотека».

Міждисциплінарна співпраця в соціальній роботі з безпритульними дітьми.

Тема 9. Вулична соціальна робота з безпритульними дітьми

Сутність вуличної соціальної роботи з безпритульними дітьми, її принципи та завдання.

Основні засади організації вуличної соціальної роботи. Формування міждисциплінарної команди.

Організація роботи вуличної служби: картування території й розробка маршрутів.

Особливості налагодження контакту з дитиною в умовах вуличного середовища. Застосування стратегії зменшення шкоди в умовах вуличної соціальної роботи.

Види допомоги в рамках вуличної соціальної роботи.

Фактори ефективності вуличної соціальної роботи та потенційні ризики.

Тема 10. Зміст соціальної роботи з безпритульними дітьми в інституційних закладах

Характеристика вихованців притулків для дітей та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей. Оцінка потреб дитини і планування роботи як ключові етапи роботи. Адаптація дитини в умовах інституційних закладів. Встановлення контакту з дитиною. Виявлення ознак жорстокого поводження та насильства щодо дитини.

Оцінка потреб дитини та її сім'ї. Ведення випадку як основна технологія роботи з дітьми, які опинилися у СЖО. Застосування екомап та генограм у діагностиці та відновленні соціальних відносин.

Індивідуальні і групові методи роботи з вихованцями притулків для дітей та центрів соціально-психологічної реабілітації дітей.

Тема 11. Підготовка безпритульних дітей до зміни середовища

Особливості життєвих змін дітей, які залишилися без піклування батьків. Класифікація втрат. Етапи переживання втрат.

Основні шляхи виходу дітей із закладів соціального захисту. Особливості батьків/сімей, діти яких стають безпритульними. Ключові етапи роботи з батьками та міжвідомча взаємодія. Підготовка дитини до повернення в біологічну сім'ю. Застосування концепції «сильних сторін» щодо відновлення відносин дитини з біологічною родиною. Генограма: правила складання та аналізу. Застосування екомап у діагностиці та відновленні соціальних відносин дитини з сім'єю.

Влаштування дітей до сімейних форм виховання, в заклади інтернатного типу.

Змістовий модуль 3. Соціальна робота з людьми з хронічними захворюваннями

Тема 12. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я

Сучасний стан, проблеми та перспективи соціальної роботи у сфері охорони здоров'я.

Мета соціальної роботи у сфері охорони здоров'я. Зміст діяльності соціального працівника (на мікро-, мезо-, макрорівнях) у сфері охорони здоров'я.

Залучення соціальних працівників до роботи в закладах охорони здоров'я (ЗОЗ).

Причини низького рівня залучення соціальних працівників до соціально-медичних послуг .

Тема 13. Консультування та супровід клієнтів з хронічними захворюваннями

Стадії прийняття діагнозу. Модель «поетапних змін» та дії фахівців. Основні стратегії, що використовуються спеціалістами на стадіях зміни поведінки клієнтів.

Сутність мотиваційного консультування (тлумачення, мета, принципи, базові положення, етапи). Види та зміст консультування згідно відповідного державного стандарту. Основні заходи, що становлять зміст соціальної послуги консультування.

Значимість моделі віри у здоров'я для пояснення і прогнозування поведінки, пов'язаних зі здоров'ям. Застосування протоколу (SPIKES) для повідомлення діагнозу/поганих новин.

Поняття, зміст, основні заходи, соціального супроводу згідно державного стандарту. Практика здійснення соціального супроводу осіб з хронічними захворюваннями в Україні.

Тема 14. Представництво інтересів клієнтів з хронічними захворюваннями (теоретичні та прикладні аспекти)

Поняття «представництво інтересів» («адвокація»). Заходи, що складають зміст соціальної послуги представництва інтересів (згідно відповідного стандарту).

Індивідуальне представництво (юридичне, професійне, громадське, самопредставництво). Процес (алгоритм) індивідуального представництва інтересів. Колективне представництво (структурне, представництво рівних).

Стратегії представництва.

Практика надання соціальної послуги представництва інтересів клієнтам з хронічними захворюваннями. Досвід представництва інтересів людей з хронічними захворюваннями у діяльності неурядових організацій (НУО) України. Практика колективного представництва інтересів людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом. Представництво інтересів людей з інвалідністю.

Тема 15: Ведення випадку («кейс-менеджмент») у соціальній роботі з клієнтами з хронічними захворюваннями

Тлумачення понять «ведення випадку» («кейс-менеджмент»).

Основні принципи та етапи проведення. Залучення клієнтів та встановлення контакту. Обґрунтовані випадки залучення до ведення випадку.

Оцінка ситуації, потреб, ресурсів та обмежень клієнта.

Визначення цілей та спільне з клієнтом планування заходів задля їх досягнення.

Виконання плану та моніторинг. Оцінювання результатів та завершення роботи з випадком.

Регулювання ведення випадку у ЗУ «Про соціальні послуги» (ст. 18-22).

Тема 16. Соціальна робота з формування прихильності до лікування клієнтів з хронічними захворюваннями

Поняття «комплаєнс (прихильність до лікування)», «відсутність прихильності до лікування». Вузьке (медичне) і широке розуміння прихильності до лікування.

Індивідуальні та соціальні чинники, які можуть сприяти або стримувати початок лікування.

Методи формування та підтримки прихильності до лікування.

Залучення близьких до процесу лікування.

Моніторинг та оцінка прихильності до лікування.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Форма навчання: денна				
	Усього	у тому числі			
Лек.		Сем.	Лаб.	Інд.	Сам
Модуль 1					
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Мета, завдання і зміст курсу. Місце у системі професійно орієнтованих дисциплін та особливості вивчення	3	2	0		1
Тема 2. Категорії населення, які потребують соціального захисту: загальна характеристика	3	2	0		1
Тема 3. Теоретичні та нормативно-правові засади соціального захисту бездомних осіб	8	2	2		4
Тема 4. Соціальне патрулювання	8	2	2		4
Тема 5. Структура закладів для бездомних осіб та особливості їх діяльності	4	2	2		0
Тема 6. Зміст соціальних послуг для бездомних осіб	14	2	2		10
Тема 7. Досвід соціальної роботи з бездомними особами в Україні	9	2	2		5
<i>Разом за змістовий модуль 1</i>	49	14	10		25
Змістовий модуль 2.					
Тема 8. Теоретичні та нормативно-правові основи соціальної роботи з безпритульними дітьми	8	2	2		4
Тема 9. Вулична соціальна робота з безпритульними дітьми	8	2	2		4

Тема 10. Зміст соціальної роботи з безпритульними дітьми в інституційних закладах	9	2	2			5
Тема 11. Підготовка безпритульних дітей до зміни середовища	16	4	2			10
<i>Разом за змістовий модуль 2</i>	<i>41</i>	<i>10</i>	<i>8</i>			<i>23</i>
Модульна контрольна робота №1	2	2	0			0
Разом за модуль 1	92	26	18			48
Модуль 2. Змістовий модуль 3.						
Тема 12. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я	12	2	2			8
Тема 13. Консультування та супровід клієнтів з хронічними захворюваннями	16	4	2			10
Тема 14. Представництво інтересів клієнтів з хронічними захворюваннями (теоретичні та прикладні аспекти)	12	2	2			8
Тема 15. Ведення випадку («кейс-менеджмент») у соціальній роботі з клієнтами з хронічними захворюваннями	8	2	2			4
Тема 16. Соціальна робота з формування прихильності до лікування клієнтів з хронічними захворюваннями	8	2	2			4
<i>Разом за змістовий модуль 3</i>	<i>56</i>	<i>12</i>	<i>10</i>			<i>34</i>
Модульна контрольна робота №2	2	2	0			0
Разом за модуль 2	58	14	10			34
Разом	150	40	28			82

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
Лек.		Сем.	Лаб.	Інд.	Сам	
Тема 1. Мета, завдання і зміст курсу. Місце у системі професійно орієнтованих дисциплін та особливості вивчення	3	1	0			2
Тема 2. Категорії населення, які потребують соціального захисту: загальна характеристика	3	1	0			2
Тема 3. Теоретичні та нормативно-правові засади соціального захисту бездомних осіб	8	0	0			8
Тема 4. Соціальне патрулювання	8	1	0			7
Тема 5. Структура закладів для бездомних осіб та особливості їх діяльності	4	0	0			4
Тема 6. Зміст соціальних послуг для бездомних осіб	14	1	1			12
Тема 7. Досвід соціальної роботи з бездомними	9	0	0			9

особами в Україні					
Тема 8. Теоретичні та нормативно-правові основи соціальної роботи з безпритульними дітьми	8	0	0		8
Тема 9. Вулична соціальна робота з безпритульними дітьми	8	1	1		6
Тема 10. Зміст соціальної роботи з безпритульними дітьми в інституційних закладах	9	1	1		7
Тема 11. Підготовка безпритульних дітей до зміни середовища	16	1	1		14
Тема 12. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я	12	1	0		11
Тема 13. Консультування та супровід клієнтів з хронічними захворюваннями	16	1	1		14
Тема 14. Представництво інтересів клієнтів з хронічними захворюваннями (теоретичні та прикладні аспекти)	12	1	1		10
Тема 15. Ведення випадку («кейс-менеджмент») у соціальній роботі з клієнтами з хронічними захворюваннями	8	1	1		6
Тема 16. Соціальна робота з формування прихильності до лікування клієнтів з хронічними захворюваннями	8	1	1		6
Модульна контрольна робота	4	0	0		4
Разом	150	12	8		130

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Мета, завдання і зміст курсу. Місце у системі професійно орієнтованих дисциплін та особливості вивчення	0	0
2	Тема 2. Категорії населення, які потребують соціального захисту: загальна характеристика	0	0
3	Тема 3. Теоретичні та нормативно-правові засади соціального захисту бездомних осіб	2	0
4	Тема 4. Соціальне патрулювання	2	0
5	Тема 5. Структура закладів для бездомних осіб та особливості їх діяльності	2	0
6	Тема 6. Зміст соціальних послуг для бездомних осіб	2	1
7	Тема 7. Досвід соціальної роботи з бездомними особами в Україні	2	0
8	Тема 8. Теоретичні та нормативно-правові основи соціальної роботи з безпритульними дітьми	2	0

9	Тема 9. Вулична соціальна робота з безпритульними дітьми	2	1
10	Тема 10. Зміст соціальної роботи з безпритульними дітьми в інституційних закладах	2	1
11	Тема 11. Підготовка безпритульних дітей до зміни середовища	2	1
12	Тема 12. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я	2	0
13	Тема 13. Консультування та супровід клієнтів з хронічними захворюваннями	2	1
14	Тема 14. Представництво інтересів клієнтів з хронічними захворюваннями (теоретичні та прикладні аспекти)	2	1
15	Тема 15. Ведення випадку («кейс-менеджмент») у соціальній роботі з клієнтами з хронічними захворюваннями	2	1
16	Тема 16. Соціальна робота з формування прихильності до лікування клієнтів з хронічними захворюваннями	2	1
Разом		28	8

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. Мета, завдання і зміст курсу. Місце у системі професійно орієнтованих дисциплін та особливості вивчення	1	2
2	Тема 2. Категорії населення, які потребують соціального захисту: загальна характеристика	1	2
3	Тема 3. Теоретичні та нормативно-правові засади соціального захисту бездомних осіб	4	8
4	Тема 4. Соціальне патрулювання	4	7
5	Тема 5. Структура закладів для бездомних осіб та особливості їх діяльності	0	4
6	Тема 6. Зміст соціальних послуг для бездомних осіб	10	12
7	Тема 7. Досвід соціальної роботи з бездомними особами в Україні	5	9
8	Тема 8. Теоретичні та нормативно-правові основи соціальної роботи з безпритульними дітьми	4	8
9	Тема 9. Вулична соціальна робота з безпритульними дітьми	4	6
10	Тема 10. Зміст соціальної роботи з безпритульними дітьми в інституційних закладах	5	7
11	Тема 11. Підготовка безпритульних дітей до зміни середовища	10	14

12	Тема 12. Соціальна робота у сфері охорони здоров'я	8	11
13	Тема 13. Консультування та супровід клієнтів з хронічними захворюваннями	10	14
14	Тема 14. Представництво інтересів клієнтів з хронічними захворюваннями (теоретичні та прикладні аспекти)	8	10
15	Тема 15. Ведення випадку («кейс-менеджмент») у соціальній роботі з клієнтами з хронічними захворюваннями	4	6
16	Тема 16. Соціальна робота з формування прихильності до лікування клієнтів з хронічними захворюваннями	4	6
	Модульні контрольні роботи	0	4
	Разом	82	130

6.5. Індивідуальне завдання

Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання (ІНДЗ) виконується під час самостійної роботи і сприяє більш поглибленому вивченню теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використовувати знання для вирішення відповідних практичних завдань.

Полягає у підготовці заходів, що складають зміст первинної, вторинної чи третинної соціальної профілактики бездомності осіб чи безпритульних дітей (до 1-го модулю), стигматизації осіб, які живуть з хронічними захворюваннями (до 2-го модулю).

ІНДЗ може бути індивідуальним або груповим (до 3-х студентів) залежно від форми обраного заходу (соціальна реклама, лекція, відеолекторій, бесіда, дебати, тренінг, форум-театр, «жива бібліотека» тощо). Вибір групового ІНДЗ узгоджується з викладачем. Найбільш цікаві ІНДЗ рекомендуються до апробації у соціальних закладах та представлення на студентських наукових конференціях.

Оцінка (10 балів) складається з наступних параметрів:

- дотримання методики проведення заходу;
- відповідність змісту заходу визначеній тематиці;
- раціональне використання часу;
- якість відповідей на питання під час обговорення проведеного заходу.

7. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

Технічні засоби: комп'ютер, мультимедійний проектор.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Про основи соціального захисту бездомних осіб і безпритульних дітей: Закон України від 02.06.2005 № 2623-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/card/2623-15>
2. Вплив Covid-19 і заходів із попередження його поширення на бездомних людей в Україні: інформаційна записка, 16 червня 2020 року /Управління верховного комісара ООН з прав людини; Моніторингова місія ООН з прав людини в Україні. URL: http://www.un.org.ua/images/Briefing_Note_Homeless_People_UKR.pdf
3. Про затвердження Порядку здійснення соціального патрулювання: наказ Міністерства соціальної політики від 19.07.2011 N 283. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0953-11>
4. Про затвердження Типового положення про центр обліку бездомних осіб 19.04.2011: наказ Міністерства соціальної політики N 135. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-11#Text>
5. Про затвердження Типових положень про заклади соціального захисту для бездомних осіб та звільнених осіб: наказ Міністерства соціальної політики від 14.02.2006 N 31. Редакція від 12.05.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0474-06#Text>
6. Про затвердження Типового положення про соціальний готель: наказ Міністерства соціальної політики від 13.08.2013 № 495. Редакція від 12.05.2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0450-06/conv#Text>
7. Про затвердження Державного стандарту надання притулку бездомним особам: наказ Міністерства соціальної політики від 13.08.2013 № 495. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1447-13/print1389886681984196>
8. Про затвердження Державного стандарту соціальної інтеграції та реінтеграції бездомних осіб: наказ Міністерства соціальної політики від 19.09.2013 № 596. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1671-13/print1389886681984196>
9. Про затвердження Державного стандарту підтриманого проживання бездомних осіб: наказ Міністерства соціальної політики від 03.04.2015 № 372495. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0458-15>
10. Про Типове положення про притулок для дітей служби у справах дітей: Постанова КМУ України від 9 червня 1997 р. N 565 Редакція від 12.02.2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/565-97-%D0%BF#Text>
11. Про затвердження Типового положення про центр соціально-психологічної реабілітації дітей. Постанова КМУ від 28 січня 2004 р. N 87. Редакція від 18.06.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2004-%D0%BF#Text>
12. Про затвердження Типового положення про соціально-реабілітаційний центр (дитяче містечко) Постанова КМУ України від 27 грудня 2005 р. N 1291. Редакція від 03.06.2020 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1291-2005-%D0%BF#Text>

13. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги профілактики: Наказ Мінсоцполітики від 10.09.2015 № 912. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1155-15/conv/page2>
14. Посібник з методики міждисциплінарного ведення випадку при роботі з безпритульними, бездоглядними неповнолітніми дітьми / організація «Право на здоров'я» (HealthRight International). К., 2010. 68 с.
15. Кадрові ресурси системи охорони здоров'я в Україні. Ситуаційний аналіз / Д. Богдан, А. Бойко, А. Василькова та ін. Проект USAID «Підтримка реформи охорони здоров'я». Київ, 2019. URL: <https://www.skeptic.in.ua/wp-content/uploads/HRH-situational-analysis-2019.pdf>
16. Семигіна Т. Підготовка соціальних працівників для системи охорони здоров'я: міжнародний досвід і можливості для України. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/7496/Semigina_Pidhotovka_sotsialnykh_pratsivnykiv.pdf
17. Соціальна робота з людьми, які мають хронічні захворювання. Тема 2: Основні теоретичні засади для здійснення консультування та супроводу клієнтів з хронічним захворюванням. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NETWORK+SW101+2017_T2/about
18. Соціальна робота з людьми, які мають хронічні захворювання. Тема: «Індивідуальне представництво інтересів (ІПІ)» (підтеми 2-5) URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NETWORK+SW101+2017_T2/about
19. Соціальна робота з людьми, які мають хронічні захворювання. Тема: Кейс-менеджмент». URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NETWORK+SW101+2017_T2/about
20. Соціальна робота з людьми, які мають хронічні захворювання. Тема: Прихильність до лікування. URL: https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:NETWORK+SW101+2017_T2/about
21. Про затвердження Державного стандарту соціальної послуги представництва інтересів: наказ Мінсоцполітики від 30.12.2015 № 1261. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0127-16#Text>
22. Скрипка І. В., Семигіна Т. В. Практика колективного представництва інтересів в Україні (на прикладі людей, які живуть з ВІЛ/СНІДом). URL: https://www.socosvita.kiev.ua/sites/default/files/Semigina_2014_3.pdf
23. Гончар І. Г. Представництво інтересів людей з інвалідністю у соціальній роботі. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/24885/1/.pdf>
24. Методи формування прихильності хворих на туберкульоз до лікування. URL: <http://ftiziatr.org.ua/ftiziatrorgua/docsis/25.pdf>

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Верховна рада України: офіційний веб-портал. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws>
2. Міністерство соціальної політики: офіційний веб-портал. URL: <http://www.mlsp.gov.ua>